

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 22. septembra 2004****o pomoči, ki jo dodeljuje Francija podjetju Compagnie Marseille Réparation (CMR) (državna pomoč C 34/03 (prej N 728/02))***(notificirano pod dokumentarno številko K(2004) 3350)***(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno.)****(Besedilo velja za EGP)**

(2005/314/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po povabilu zainteresiranim strankam k predložitvi njihovih pripomb na podlagi zgoraj navedenih določb ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) Z dopisom z dne 18. novembra 2002, katerega prejem je bil registriran na isti dan (v nadaljnjem besedilu „obvestilo“), je Francija uradno obvestila Komisijo o svojem namenu, da zagotovi finančno pomoč ladjedelnici za popravilo ladij Compagnie Marseille Réparation (CMR). Zadeva je bila registrirana pod številko N 728/02.
- (2) Z dopisom z dne 13. decembra 2002 je Komisija od Francije zahtevala dodatne podatke. Francija je odgovorila z dopisom z dne 6. marca 2003, katerega prejem je bil registriran 7. marca 2003.
- (3) Z dopisom z dne 13. maja 2003 je Komisija obvestila Francijo o svojem sklepu, da sproži postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe ES v zvezi s priglašeni ukrepi. Zadeva je bila registrirana pod številko C 34/03.
- (4) Sklep Komisije o sprožitvi postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala zainteresirane stranke, da predložijo svoje pripombe o zadevnih ukrepih.
- (5) Francija je predložila svoje pripombe z dopisom z dne 31. julija 2003, katerega prejem je bil registriran 4. avgusta 2003. Nobena druga zainteresirana stranka ni predložila pripomb.
- (6) Francija je predložila dodatne podatke z dopisom z dne 2. oktobra 2003, katerega prejem je bil registriran 3. oktobra 2003, in z dopisom z dne 10. oktobra 2003, katerega prejem je bil registriran na isti dan. Komisija je na Francijo naslovila še druga dodatna vprašanja z dopisom z dne 21. novembra 2003, na katerega je Francija odgovorila z dopisom z dne 29. decembra, katerega prejem je bil registriran 8. januarja 2004, in z dopisom z dne 29. januarja 2004, katerega prejem je bil registriran na isti dan. Komisija je z dopisom z dne 10. maja 2004 zastavila še druga vprašanja, na katera je Francija odgovorila z dopisom z dne 29. junija 2004, katerega prejem je bil registriran na isti dan.

⁽¹⁾ UL C 188, 8.8.2003, str. 2.⁽²⁾ Glej opombo 1.

II. PODROBEN OPIS

A. Prejemnik

- (7) Prejemnik finančne pomoči je podjetje CMR, družba za popravilo ladij iz Marseille. Podjetje CMR je bilo ustanovljeno 20. junija 2002, da bi prevzelo sredstva ladjedelnice v stečaju, podjetja Compagnie Marseillaise de Réparations (CMdR).
- (8) Pred tem so dejavnosti popravila ladij v pristanišču Marseille izvajala tri podjetja, Marine Technologie, Travofer in CMdR. Leta 1996 je bilo v teh treh ladjedelnicah zaposlenih približno 430 oseb (310 v podjetju CMdR, 70 v podjetju Marine Technologie in 50 v podjetju Travofer). Leta 1996 je podjetje CMdR zašlo v težave in je moralo prijaviti stečaj. Med potekom stečajnega postopka se je izvajal socialni načrt, ki je pomagal podjetju CMdR pri plačevanju stroškov, povezanih s predčasnimi upokojitvami in dopustom za prekvalifikacijo dela osebja, dokler ne bi bila predlagana ponudba o prevzemu. Francija meni, da so ta načrt financirali javni organi.
- (9) Leta 1997 je podjetje CMdR prevzela italijanska družba Marininvest, ki je nato to podjetje julija 2000 prodala britanski skupini Cammell Laird. Hkrati je podjetje Cammell Laird prevzelo drugi dve ladjedelnici za popravilo ladij v Marseillu, podjetje Marine Technologie in podjetje Travofer. Podjetje Cammell Laird je nameravalo te tri družbe prestrukturirati v eno samo podjetje CMdR in dejavnosti popravila ladij prestrukturirati v dejavnosti predelave ladij.
- (10) Med julijem 2000 in julijem 2002 se je število zaposlenih v podjetju CMdR močno zmanjšalo zaradi „odhodov zaradi azbesta“, kar pomeni upokojevanje delavcev, katerih zdravje je bilo načeto zaradi izpostavljenosti azbestu. Zaradi predvidenega prestrukturiranja ti delavci niso bili nadomeščeni. Obseg dejavnosti podjetja CMdR se je zato ustrezno zmanjšal, vendar pa je podjetje še naprej izvajalo dejavnosti popravila ladij do prijave stečaja.
- (11) Po stečaju podjetja Cammell Laird v letu 2001 je podjetje CMdR zašlo v težave. 31. julija 2001 je gospodarsko sodišče v Marseillu sprožilo postopek sodne poravnave v zvezi s podjetjem CMdR.
- (12) CMR, družba, ki je bila ustanovljena 20. junija 2002, je predstavila ponudbo prevzema podjetja CMdR gospodarskemu sodišču v Marseillu, ki je 20. junija 2002 sprejelo načrt prevzema.
- (13) Tako je podjetje CMR v okviru stečajnega postopka podjetja CMdR kupilo sredstva podjetja CMdR po ceni 1 001 EUR (kar pomeni en simbolični euro za sredstva in 1 000 EUR za zaloge). Podatki na bilanci stanja podjetja CMR so pokazali, da je podjetje CMR leta 2002 začelo delovati brez dolgov.
- (14) Francija je na začetku naznanila, da je podjetje CMR prevzelo tudi nedokončana dela.
- (15) Poleg tega je podjetje CMR v skladu s francosko zakonodajo o socialni varnosti v zvezi s prodajo poslovnih dejavnosti (drugi pododstavek člena L 122 12 Delovnega zakonika) moralo prevzeti vse pogodbe o delu z nespremenjenimi pogoji v zvezi z usposobljenostjo, plačilom in delovno dobo. Prav tako je moralo podjetje CMR najprej prevzeti obveznosti v zvezi s plačili, sklenjenimi pred prevzemom, ki so znašale 500 000 EUR in so povezane z „odhodi zaradi azbesta“, nato pa je prevzelo še neizplačane plače (plačan dopust) v višini 620 000 EUR, ti dve številki pa ustrezata številkam, ki jih je Francija določila na začetku.
- (16) Francija je obvestila Komisijo, da je bilo do marca 2003 v podjetju zaposlenih 100 delavcev v proizvodnji, v primerjavi s povprečjem 184 zaposlenih v petih predhodnih letih.
- (17) Podjetje CMR je v lasti petih delničarjev, od katerih eden deluje kot generalni direktor.

B. Poslovni načrt

- (18) Francija meni, da je za doseg ponovne donosnosti dejavnosti popravila ladij v Marseillu treba opraviti niz notranjih ukrepov v podjetju CMR. V ta namen je bil pripravljen petletni poslovni načrt.

- (19) Podjetje CMR naj bi od podjetja CMdR podedovalo številne obveznosti („odhodi zaradi azbesta“, plače (plačani dopust)) in težave, na primer izgubo strank v sektorju popravila ladij v pristanišču Marseille. To izgubo naj bi povzročila politika podjetja Cammell Laird, ki je bila osredotočena na predelavo ladij na račun popravila ladij. Zato Francija trdi, da se mora podjetje CMR prestrukturirati. Francija priznava, da je obstoj enega samega podjetja za popravilo ladij v Marseillu (tj. podjetja CMR) v skladu s potrebami in možnostmi na trgu popravila ladij.
- (20) Namen poslovnega načrta, ki ga Francija imenuje načrt prestrukturiranja, je odziv na težave podjetja CMR s sprejetjem niza ukrepov. Najprej se bo prejšnja strategija podjetja Cammell Laird o spremembi dejavnosti iz popravila ladij v predelavo ladij spremenila nazaj in podjetje CMR bo prevzelo svojo običajno dejavnost popravila ladij. Poleg tega bo podjetje CMR sprejelo naslednje ukrepe, kot jih je opisala Francija: zmanjšanje strukturnih stroškov, računalniško podprta priprava, krepitev odgovornosti vodstvenega in vodilnega osebja, strogo upravljanje pogodb s podizvajalci, razvoj sposobnosti opravljanja več nalog hkrati. Poleg tega se bodo izvedle nekatere naložbe, posebna pozornost pa bo osredotočena zlasti na usposabljanje in specializacijo osebja.
- (21) Potem ko bo družba ponovno prišla na trg, bo lahko privabila lastnike bolj zahtevnih ladij (na primer križark, potniških ladij in tankerjev za prevoz plina), ki nimajo sedeža v Marseillu in za katere cena ni edino merilo za oddajo naročil.
- (22) Francija je predložila dve različici poslovnega načrta podjetja CMR. Obvestilo je temeljilo na načrtu, ki je vključeval domnevo o obsežnem poslovanju s prometom v višini 30 milijonov EUR v letu 2006, drugi, previdnejši načrt (v nadaljnjem besedilu „previdna domneva“) pa je bil pripravljen na prošnjo gospodarskega sodišča v Marseillu (promet, omejen na 20 milijonov EUR na leto od tretjega leta naprej do zaključka poslovnega načrta). Ocena poslovanja družbe se je spremenila v skladu s tem in tabela 1 prikazuje to novo oceno.

Tabela 1

Pričakovani trend poslovanja podjetja CMR (previdna domneva)⁽³⁾

(v eurih)

Poslovanje	2002 (6 mesecev)	2003	2004	2005	2006
Promet	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Stroški poslovanja					
Nakupi blaga	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Nakupi od podizvajalcev	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Drugi nakupi in zunanji stroški	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Plače	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Plačan dopust	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
„Odhodi zaradi azbesta“	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Skupni stroški dela	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Zunanja pomoč	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Skupni stroški dela in pomoči	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Davki	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Skupni stroški poslovanja	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Rezultat poslovanja	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Subvencije ⁽¹⁾	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Neto rezultat poslovanja	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

⁽¹⁾ Subvencije lokalnih organov (glej tabelo 3).⁽³⁾ Tabela 1 ne ustreza celotnemu izkazu poslovnega izida.

* Del tega besedila so urejeni tako, da je zagotovljeno, da zaupne informacije niso razkrite; ti deli so v oglatih oklepajih in označeni z zvezdico.

- (23) Francija meni, da poslovni načrt temelji na prometu, ki so jih družbe za popravilo ladij v Marseillu dosegle, preden je skupina Cammell Laird zašla v težave v letu 2000, in na zmožnosti podjetja CMR, da doseže podobne rezultate v dveh letih. Francija poudarja tudi, da načrt upošteva mirovanje števila strank v času prevzema in da je sprejeti pristop še previdnejši v previdni domnevi.
- (24) Stroški izvajanja poslovnega načrta, ki temelji na previdni domnevi, to so po mnenju Francije stroški prestrukturiranja, so določeni v delu 1 tabele 2.
- (25) Francija je poleg tega med stroške prestrukturiranja štela obveznosti, povezane z „odhodi zaradi azbesta“ in neizplačanimi plačami (plačanim dopustom), ki so nastali pred prevzemom. Ti stroški so opisani v delu 2 tabele 2 in vključujejo spremenjene številke, ki jih je predložila Francija z dopisom z dne 29. januarja 2004.

Tabela 2

Prošnja za povračilo stroškov prestrukturiranja podjetja CMR

(v eurih)

Postavka	Znesek
Del 1	
Naložbe v prestrukturiranje in vzdrževanje (2002–2006): začetno	[...] (*)
letno (4 × 100 000 EUR)	[...] (*)
Zaloge	[...] (*)
Potrebe usposabljanja: 200 ur/osebo ⁽¹⁾	[...] (*)
Vmesni seštevek 1	[...] (*)
Del 2	
Stroški „odhodov zaradi azbesta“, ki so se zgodili pred prevzemom	[...] (*)
Še neizplačan plačani dopust pred prevzemom	[...] (*)
Vmesni seštevek 2	[...] (*)
SKUPAJ (vmesni seštevek 1 + vmesni seštevek 2)	3 649 494

⁽¹⁾ 20 zaposlenih na leto v podjetju CMR in 50 zaposlenih na leto pri podizvajalcih.

- (26) Skupni stroški, ki so ocenjeni kot potrebni za začetek poslovanja podjetja CMR, tako znašajo 3 649 494 EUR.

C. Finančni ukrepi

- (27) Francija meni, da bo 3 649 494 EUR, ki jih potrebuje podjetje CMR, financiranih prek posojil in subvencij iz javnih in zasebnih virov, kot je opisano v tabeli 3. Francija je sprejela predhodno odločbo o dodelitvi javne pomoči podjetju CMR 3. maja 2002, kar se je zgodilo še pred ustanovitvijo podjetja CMR in preden je podjetje CMR prevzelo sredstva podjetja CMdR. Pravno zavezujoča odločba o dodelitvi pomoči je bila sprejeta 26. junija 2002.

Tabela 3

Finančni ukrepi v zvezi s prestrukturiranjem podjetja CMR

(v eurih)

Vir	Znesek
Del 1 – Javni prispevki	
Francoska vlada	1 600 000
Regionalni svet departmaja Provence-Alpes-Côte d'Azur	630 000
Razširjeni svet departmaja Bouches-du-Rhône	630 000
Mesto Marseille	630 000
Vmesni seštevek 1	3 490 000
Del 2 – Zasebni prispevki	
Prispevek kapitala s strani delničarjev	610 000
Bančna posojila	1 830 000
Vmesni seštevek 2	2 440 000
SKUPAJ (vmesni seštevek 1 + vmesni seštevek 2)	5 930 000

- (28) Francoska vlada bo podjetju CMR dodelila znesek v višini 1 600 000 EUR v obliki brezobrestnega posojila. Francija je posojilu dodelila neto ekvivalent dotacije (NED) v višini 404 640 EUR na podlagi referenčne mere Komisije za leto 2002, ki znaša 5,06 %. Francija meni, da pogoji plačila tega posojila lahko ustrezajo predstavitvi v tabeli 4. Septembra 2003 je bil podjetju CMR izplačan znesek v višini 800 000 EUR.

Tabela 4

Pogoji plačila in povračila posojila podjetja CMR

(v eurih)

Znesek	Leto plačila	Leto povračila
533 333	n	n+6
266 667	n	n+7
400 000	n+1	n+7
400 000	n+2	n+7

- (29) Regionalni svet departmaja Provence-Alpes-Côte d'Azur, Razširjeni svet departmaja Bouches-du-Rhône in mesto Marseille bodo podjetju CMR namenili vsak po 630 000 EUR v obliki subvencij. Od septembra 2003 je bil izplačan celotni prispevek s strani lokalnih organov (1 890 000 EUR), ki je bil porabljen za pokritje izgub družbe, ki so nastale v prvih šestih mesecih poslovanja podjetja (2002).
- (30) Zasebni prispevki so opisani kot prispevki kapitala s strani delničarjev podjetja CMR (610 000 EUR) in bančna posojila (1 830 000 EUR). Bančna posojila niso bila predmet nobene zahteve po posebnih jamstvih s strani bank, razen v zvezi z naslednjimi elementi. Del sredstev podjetja CMR se financira z zakupom, kar pomeni, da ostane v lasti bank, dokler ni posojilo povrnjeno. Drug del sredstev podjetja CMR je pod hipoteko, kar pomeni, da bi lahko podjetje CMR izgubilo lastništvo nad njimi v korist bankam, če posojilo ne bi bilo povrnjeno pod dogovorjenimi pogoji. Banka, ki je zagotovila posojilo, je združna banka skupine Banque populaire.

D. Podatki o trgu

- (31) Francija meni, da je francoski sektor za popravilo ladij v zadnjih dvajsetih letih doživel prestrukturiranje zaradi velikega poslabšanja v tem sektorju. V Marseillu so družbe za popravilo ladij zašle v težave, ker niso upoštevale neugodnega razvoja na trgu. Francija potrjuje, da je ohranjanje treh družb za popravilo ladij v Marseillu (Marine Technologie, Travofer in CMdR) do leta 2000, ko je te družbe prevzelo podjetje Cammell Laird, presegalo zmogljivost trga. Kljub temu pa Francija meni, da je obstoj enega samega podjetja za popravilo ladij v Marseillu v skladu z zahtevami trga.
- (32) Kar zadeva zaposlene v podjetju CMR, je bilo marca 2003 v proizvodnji podjetja zaposlenih 100 delavcev, v primerjavi s povprečjem 184 zaposlenih v petih predhodnih letih. To zmanjšanje števila zaposlenih so povzročili tudi „odhodi zaradi azbesta“ (30 oseb). Vendar pa Francija poudarja, da bodo ti delavci nadomeščeni v skladu s potrebami podjetja CMR po zaposlovanju.
- (33) Francija meni, da je bilo zmanjšanje zmogljivosti v podjetju CMR kljub temu doseženo z zaprtjem nekdanjega delovišča podjetja Marine Technologie in delovišča podjetja Travofer, ki sta se vrnila pristanišču Marseille in se ne bosta več uporabljali za dejavnosti popravila ladij.

E. Sklep o sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe ES

- (34) V svojem sklepu o sprožitvi formalnega postopka preiskave (v nadaljnjem besedilu „sklep o sprožitvi postopka“) je Komisija zavzela stališče, da so zadevni ukrepi pomenili državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Ti ukrepi so bili nato ovrednoteni v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1540/98 z dne 29. junija 1998 o določitvi novih pravil o pomoči ladjedelništvu⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu „Uredba o ladjedelništvu“) in smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu „smernice za prestrukturiranje“).
- (35) V svojem sklepu o sprožitvi postopka je Komisija izrazila svoje dvome v zvezi z možnostjo odobritve zadevnih finančnih ukrepov kot pomoči za prestrukturiranje, ob upoštevanju na eni strani da naj bi bilo podjetje CMR novo nastalo podjetje, ki je nastalo po stečaju podjetja CMdR, in ob upoštevanju na drugi strani točke 7 smernic za prestrukturiranje, v skladu s katerimi novo nastalo podjetje ni upravičeno do pomoči za reševanje ali prestrukturiranje, tudi če je začetni finančni položaj podjetja negotov.
- (36) Poleg tega je Komisija podvomila, da bi podjetje CMR, tudi če bi bilo obravnavano kot upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, izpolnilo vsa druga merila, zahtevana za odobritev pomoči za prestrukturiranje.
- (37) Komisija je zlasti ugotovila, da Francija ni opisala strukturnih težav, ki bi se morale odpraviti s prestrukturiranjem in je samo izjavila, da so bile težave podjetja CMR večinoma posledica stečaja podjetja CMdR. Komisija je zato podvomila, ali je podjetje CMR resnično imelo takšne strukturne težave, poleg tega pa je podvomila tudi, ali je bil poslovni načrt ustrezen za zagotovitev ponovne vzpostavitve sposobnosti preživetja podjetja CMR v primernem času.
- (38) Poleg tega je Komisija podvomila, ali bo zahtevano zmanjšanje zmogljivosti iz člena 5 Uredbe o ladjedelništvu. Ugotovila je, da Francija ni zagotovila natančnejših podatkov o številu zaposlenih, ki jih je v resnici prevzelo podjetje CMR, poleg tega pa je kazalo, da se bo obseg dejavnosti s strani podizvajalcev močno povečal.

⁽⁴⁾ UL L 202, 18.7.1998, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

- (39) Komisija je poleg tega podvomila, ali je bila pomoč v sorazmerju s stroški in prednostmi prestrukturiranja. Komisija je svoje stališče oblikovala na podlagi podatka, da so stroški prestrukturiranja znašali 3 649 494 EUR, skupni znesek javnih in zasebnih prispevkov pa je znašal 5 930 000 EUR. Financiranje je tako preseglo navedene potrebe prestrukturiranja.
- (40) V smislu sorazmernosti je sklep o sprožitvi postopka sprožil vprašanje o določitvi neto ekvivalenta dotacije posojila, ki ga je podjetju CMR dodelila država, ob upoštevanju, da se lahko v skladu s Sporočilom Komisije o metodi določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj⁽⁶⁾ referenčna obrestna mera zviša v primerih posebnega tveganja (na primer če je podjetje v težavah) in v teh primerih lahko premija znaša 400 osnovnih točk ali celo več. Komisija je zato podvomila, ali je celotno posojilo lahko obravnavano kot pomoč.
- (41) Komisija je v smislu sorazmernosti podvomila tudi, ali bi bili vsi stroški lahko obravnavani kot stroški prestrukturiranja, in navedla zlasti stroške, povezane z usposabljanjem zaposlenih pri podizvajalcih podjetja CMR.

III. PRIPOMBE FRANCIJE

- (42) Francija je z odgovorom na sklep o sprožitvi postopka in z dodatnimi podatki, ki so bili predloženi naknadno, predložila naslednje pripombe in podatke.
- (43) Francija je v zvezi z dvomi, ali je podjetje CMR upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, poudarila, da se podjetje CMR, kljub temu da je novo podjetje, še vedno sooča s težavami. Čeprav je Francija priznala, da je prevzem človeških in materialnih virov morda za novo družbo prednost, pa trdi, da so ta sredstva hkrati tudi veliko breme. Francija je s tem potrdila svoje prvotno stališče, da je podjetje CMR, kljub temu da je nova družba, podobno obstoječi družbi v težavah.
- (44) Francija je potrdila tudi, da je podjetje CMR začelo poslovati brez dolgov. V skladu s francoskimi zakoni o stečaju podjetij lahko podjetje v težavah pred prijavo stečaja poskuša stabilizirati svoj položaj s sklenitvijo dogovora z upniki s pomočjo upravljavca, ki ga imenuje gospodarsko sodišče. Upravljavec je bil imenovan na prošnjo podjetja CMdR. Pod njegovim nadzorom so se dokončala nedokončana dela, poplačani pa so bili tudi upniki. Vendar pa poskus stabilizacije podjetja CMdR ni bil uspešen ter je moralo zaradi zmanjšanja sredstev in pomanjkanja naročil podjetje CMdR na koncu 31. julija 2001 prijaviti stečaj. Zato podjetje CMdR v trenutku prevzema ni več imelo dolgov.
- (45) Poleg tega je bilo povedano, da je podjetje CMdR v nasprotju z začetnimi trditvami Francije dokončalo celotna nedokončana dela, preden je prijavilo stečaj, in da je bil eden od razlogov za stečaj prazna knjiga naročil (glej uvodno izjavo 44).
- (46) Francija je v zvezi z dvomi o izvedljivosti načrta o prestrukturiranju podjetja CMR določila nadaljnje elemente tega načrta. Podjetje CMR bo prevzelo dejavnosti popravila ladij, ki jih je opustilo podjetje CMdR v korist predelave ladij. Podjetje CMR namerava del „odhodov zaradi azbesta“ nadomestiti z mladimi, bolj usposobljenimi delavci, poleg tega pa se bo izredno trudilo usposobiti svoje osebje. Poleg tega je podjetje CMR namerava uvesti letni program dela v okviru uredbe, ki omejuje delovni čas na 35 ur na teden in izravnati razlike med različnimi položaji osebja. Poleg tega bo podjetje CMR posodobilo svojo opremo in metode dela, izboljšalo varnostne pogoje in pripravilo načrt kakovosti ISO 9001. Ti ukrepi bi skupaj z ukrepi, ki so bili priglašeni na začetku, po mnenju Francije omogočili vzpostavitev sposobnosti preživetja podjetja CMR v primernem času.

⁽⁶⁾ UL C 273, 9.9.1997, str. 3.

- (47) Francija je tudi trdila, da je izvedljivost načrta zagotovljena z realističnimi gospodarskimi domnevami, ki temeljijo na dejanskem poslovanju družb za popravilo ladij v Marseillu pred njihovo priključitvijo podjetju Cammell Laird. Poleg tega Francija ugotavlja, da je podjetje CMR s svojimi zaposlenimi sklenilo dogovor, ki zagotavlja socialni mir na delovišču. Na koncu je Francija poudarila, da so poslovni rezultati podjetja CMR v letu 2002 in v prvem polletju leta 2003 dokazali, da bo podjetje najverjetneje sposobno preživeti od leta 2003 naprej, kot je napovedano v načrtu prestrukturiranja.
- (48) V zvezi s potrebo po preprečevanju vsakega izkrivljanja konkurence je Francija menila, da je zmanjšanje zmogljivosti popravila ladij zagotovljeno z zaprtjem drugih dveh delovišč za popravilo ladij v Marseillu (podjetja Marine Technologie in podjetja Travofer).
- (49) Poleg tega je Francija v zvezi s tem trdila, da se ladjedelnice za popravilo ladij v severnem Sredozemlju pravzaprav dopolnjujejo in da si med seboj dejansko ne konkurirajo.
- (50) Francija je poleg tega potrdila, da je podjetje CMR MSP v smislu člena 2(b) Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri državni pomoči za majhna in srednje velika podjetja (7).
- (51) Nazadnje je Francija ugotovila, da je podjetje CMR prevzelo 132 zaposlenih v podjetju CMdR in da je 58 oseb zapustilo podjetje v obdobju 2002–2004 zaradi vzrokov, povezanih z izpostavljenostjo azbestu.
- (52) Francija je v zvezi s sorazmernostjo zadevnih ukrepov ugotovila, da je znesek javnih in zasebnih prispevkov v višini 5 930 000 EUR na eni strani pokrili stroške prestrukturiranja (3 649 494 EUR), na drugi strani pa del potreb podjetja po obratnih sredstvih, kar presega zahteve prestrukturiranja.
- (53) Francija je razložila, da je menila, da so stroški usposabljanja podizvajalcev del stroškov prestrukturiranja. V tem smislu je Francija ugotovila, da so številne dejavnosti, ki so bistvene za delovanje podjetja CMR, izvajale zunanje specializirane družbe. Te družbe, na katere so kot na podizvajalce vplivale težave v sektorju popravila ladij v Marseillu, niso mogle financirati usposabljanja svojih zaposlenih. Zato je podjetje CMR prevzelo stroške tega financiranja kot naročnik del, ki nosi polno odgovornost do lastnikov ladij.
- (54) Hkrati z zahtevo po pomoči za prestrukturiranje je Francija zahtevala, da Komisija prouči združljivost zadevnih finančnih ukrepov s skupnim trgovim neposredno na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če pomoč ne bi bila združljiva v skladu s smernicami za prestrukturiranje. Francija je menila, da je popravilo ladij bistvena dejavnost za dobro poslovanje pristanišča Marseille, kar pomeni, da je ta dejavnost potrebna za zagotovitev sprejetja ladij, za vzdrževanje ladij, ki je nujno potrebno za delovanje pristanišča, ter za službe, povezane z varnostjo na morju, in za storitve, povezane s turizmom (popravilo plovil za prosti čas). Francija je poleg tega menila, da je ohranjanje popravila ladij v Marseillu v korist Skupnosti, ker je to v skladu s skupno prometno politiko, ki spodbuja pomorski promet. Na koncu je Francija poudarila zgodovinske in strateške razloge, ki opravičujejo ohranjanje popravila ladij v pristanišču Marseille.

(7) UL L 10, 13.1.2001, str. 33. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 364/2004 (UL L 63, 28.2.2004, str. 22).

IV. OVREDNOTENJE

A. Državna pomoč

- (55) V skladu s členom 87(1) Pogodbe ES, „je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.
- (56) Prvič, subvencija v višini 1 600 000 EUR, ki jo je francoska vlada dodelila podjetju CMR, je finančna prednost, dodeljena iz državnih sredstev. Poleg tega so gospodarske prednosti, ki jih dodelijo regionalni in lokalni organi držav članic, prav tako obravnavne kot državni viri. Zato prvo merilo za uporabo člena 87(1) Pogodbe ES izpolnjujejo tudi subvencije (od katerih vsaka znaša 630 000 EUR), ki so jih podjetju CMR dodelili departma Provence-Alpes Côte d'Azur, departma Bouches-du-Rhône in mesto Marseille.
- (57) Drugič, ker so bile zadevne subvencije dodeljene točno določenemu podjetju, in sicer podjetju CMR, je bilo merilo selektivnosti, ki je pogoj za uporabo člena 87(1) Pogodbe ES, tudi izpolnjeno.
- (58) Tretjič, trije prispevki regionalnih in lokalnih organov ter brezobrestno posojilo s strani francoske vlade podeljujejo podjetju CMR gospodarsko prednost, ki mu ne bi mogla biti dodeljena prek zasebnega sektorja. Ti ukrepi lahko že zaradi svoje narave povzročijo izkrivljanje konkurence.
- (59) Četrtič, merilo, po katerem mora ukrep vplivati na trgovino, je izpolnjeno, če prejemnik izvaja gospodarsko dejavnost, ki vključuje trgovino med državami članicami. Prav to se je zgodilo v primeru dejavnosti popravila ladij, ki jih izvaja podjetje CMR. V tako občutljivem sektorju, kot je popravilo ladij, se lahko predvideva vsaj morebiten vpliv na trgovino. To predvidevanje je v bistvu osnova za dolgoročno politiko, ki se izvaja v zvezi s posebnimi pravili, ki se uporabljajo za državne pomoči v sektorju ladjedelništva. Ta pravila se v celoti uporabljajo za popravila ladij, za katera veljajo enaka načela kot za ladjedelništvo. Poleg tega podjetje CMR zaradi svojega zemljepisnega položaja, vsaj potencialno, konkurira z ladjedelnici za popravilo ladij v Italiji in Španiji.
- (60) Komisija zato sklepa, da vsi javni prispevki, namenjeni podjetju CMR, kot so bili opisani v delu 1 tabele 3, pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.
- (61) Komisija poleg tega ugotavlja, da Francija ni spoštovala svoje obveznosti v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES o neizvajanju predlaganih ukrepov, dokler v postopku ni sprejeta dokončna odločba (klavzula o mirovanju). Zato se obravnava, da je pomoč nezakonita.

B. Odstopanje po členu 87 Pogodbe ES

- (62) Ker podjetje CMR posluje v sektorju popravila ladij, spada pomoč, dodeljena v podporo njegovim dejavnostim, v okvir posebnih pravil o državni pomoči za ladjedelništvo. Od 1. januarja 2004 so ta pravila vključena v okvir državne pomoči za ladjedelnice⁽⁸⁾, ki nadomešča pravila iz Uredbe o ladjedelništvu. Vendar pa se v skladu s Sporočilom Komisije o določitvi pravil, ki se uporabljajo za ovrednotenje nezakonite državne pomoči⁽⁹⁾, nezakonite pomoči, to so pomoči, dodeljene v nasprotju členom 88(3) Pogodbe ES, ovrednotijo v skladu z vsebinskimi merili iz vseh veljavnih instrumentov v času dodelitve pomoči. Zato se v tem primeru uporabi Uredba o ladjedelništvu. Zaradi izčrpnosti je treba izjaviti, da dejstvo, ali Komisija uporablja Uredbo o ladjedelništvu ali okvir državne pomoči za ladjedelnice, ki je nadomestil Uredbo⁽¹⁰⁾, nima nobenega vpliva na sklepe o ovrednotenju združljivosti, glede na to, da so vsebinska merila za ovrednotenje pomoči za reševanje in prestrukturiranje, regionalnih pomoči ter pomoči za usposabljanje enaka⁽¹¹⁾.
- (63) Francija je zahtevala, da Komisija prouči združljivost zadevnih finančnih ukrepov s skupnim trgov neposredno na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe, pri tem pa je navedla, da je popravilo ladij bistvena dejavnost za dobro delovanje pristanišča, ki je tako veliko kot Marseille.
- (64) Komisija najprej ugotavlja, da bi morale biti v primeru, če bi bile storitve popravila ladij, ki jih zagotavlja podjetje CMR, resnično bistvenega pomena za delovanje pristanišča, te dejavnosti zagotovljene z lastnimi sredstvi pristanišča, ne da bi se bilo treba pri tem zateči k državni pomoči. Poleg tega je Komisija odobrila del pomoči kot regionalno pomoč za naložbe in ob tem upoštevala regionalne težave, ki so povezane s tem.
- (65) Poleg tega Uredba o ladjedelništvu pomeni poseben in izčrpen niz pravil, ki se uporabljajo za ta sektor, torej vključno s popravilom ladij, in ki so *lex specialis* v razmerju do Pogodbe. Odobritev pomoči z neposredno uporabo Pogodbe bi ogrozila dosego ciljev, zastavljenih z oblikovanjem posebnih omejevalnih pravil, ki se uporabljajo za ta sektor.
- (66) Komisija zato ne more ovrednotiti zadevne pomoči neposredno na podlagi Pogodbe.
- (67) Člen 2 Uredbe o ladjedelništvu določa, da je pomoč, dodeljena za popravilo ladij, obravnavana kot združljiva s skupnim trgov samo, če je v skladu z določbami Uredbe.

1. Pomoč za prestrukturiranje

- (68) Francija meni, da je namen zadevne pomoči prestrukturiranje dejavnosti podjetja CMR. V skladu s členom 5 Uredbe o ladjedelništvu je pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetja, ki deluje v sektorju popravila ladij, lahko izjemoma obravnavana kot združljiva s skupnim trgov, pod pogojem, da je v skladu s smernicami za prestrukturiranje in posebnimi pogoji iz navedenega člena 5.
- (69) Komisija je zato ugotavljala, ali so merila, predvidena v smernicah za prestrukturiranje, izpolnjena.

⁽⁸⁾ UL C 317, 30.12.2003, str. 11.

⁽⁹⁾ UL C 119, 22.5.2002, str. 22.

⁽¹⁰⁾ Razen merila zmanjšanja zmogljivosti, ki ga okvir državne pomoči za ladjedelnice ne postavlja več kot nujen pogoj za dodelitev državne pomoči za prestrukturiranje. Vendar pa smernice za prestrukturiranje kot pogoj za preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence postavljajo sprejetje nadomestnih ukrepov, predvidenih za ta namen. V zvezi s tem glej točko 35 in naslednje točke smernic za prestrukturiranje.

⁽¹¹⁾ V zvezi s tem glej točki 12 (b) in 12 (f) ter točko 26 okvira državne pomoči za ladjedelnice.

1.1 Upravičenost podjetja

- (70) Glede na smernice za prestrukturiranje mora zadevno podjetje, če želi biti upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, obravnavano kot podjetje v težavah v smislu navedenih smernic. Čeprav opredelitev Skupnosti ne obstaja, Komisija meni, da je podjetje v težavah, če z lastnimi sredstvi ali sredstvi, ki jih pridobi od lastnikov/delničarjev in upnikov, ne more ustaviti izgub, ki bi ob odsotnosti zunanje posredovanja javnih organov vodile k skoraj zanesljivemu kratkoročnemu ali srednjeročnemu gospodarskemu zlomu (točka 4 smernic za prestrukturiranje). Težave podjetja se kažejo kot naraščajoča raven izgub, znižanje prometa, povečevanje zalog, presežna zmogljivost, znižanje bruto denarnega toka, naraščajoča zadolženost, rast finančnih stroškov in tudi slabitev ali zmanjšanje, celo izginotje čiste vrednosti sredstev.
- (71) Vendar je v točki 7 smernic za prestrukturiranje navedeno, da novo ustanovljeno podjetje ni upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, tudi če je njegov začetni finančni položaj negotov. To se zgodi zlasti, ko je novo podjetje ustanovljeno po likvidaciji prejšnjega podjetja ali prevzema sredstva prejšnjega podjetja.
- (72) Izključevanje novo ustanovljenih podjetij iz upravičenosti do pomoči za prestrukturiranje izhaja iz načela, da mora biti ustanovitev podjetja rezultat odločitve, ki odraža tržne razmere. Podjetje je lahko torej ustanovljeno le, če ima možnost delovanja na zadevnem trgu, z drugimi besedami, če ima kapital in je sposobno preživeti že od samega začetka.
- (73) Novo podjetje ne more biti upravičeno do pomoči pri prestrukturiranju, ker se, čeprav ima lahko že od samega začetka težave, ne more soočiti s težavami, ki so opisane v smernicah za prestrukturiranje. Te težave, opisane v uvodni izjavi 70, so povezane s preteklostjo podjetja, ker izvirajo iz delovanja podjetja samega. Novo podjetje se, glede na svojo naravo, ne more soočiti s tako vrsto težav.
- (74) Novo podjetje se lahko, nasprotno, srečuje z začetnimi izgubami, ob upoštevanju, da mora financirati naložbe in stroške delovanja, ki jih na začetku še ne more pokrivati prihodek od dejavnosti. Ti stroški pa so povezani z začetkom dejavnosti podjetja in ne s prestrukturiranjem. Zato stroški ne morejo biti financirani s pomočjo za prestrukturiranje, ne da bi pomoči odvzeli njen poseben namen in omejen obseg.
- (75) Ta omejitev obsega uporabe smernic za prestrukturiranje se uporablja za nova podjetja, ki so bila ustanovljena po likvidaciji predhodnega podjetja, ali po prevzemu sredstev tega podjetja. V takem primeru novo podjetje načelno ne prevzame dolgov predhodnega podjetja, kar pomeni, da se ne sooča s težavami, ki so opisane v smernicah za prestrukturiranje.
- (76) V sklepu o sprožitvi postopka je Komisija dvomila, da je podjetje CMR lahko upravičeno do pomoči pri prestrukturiranju, ker je menila, da je novo podjetje.
- (77) V tem smislu je Komisija opazila, da Francija priznava, da podjetje CMR predstavlja novo pravno osebo, ki je različna pravna oseba od podjetja CMdR.

- (78) Poleg tega Komisija meni, da podjetje CMR predstavlja nov gospodarski subjekt, ki je različen od podjetja CMdR. Res pa je, da podjetje CMR še naprej izvaja gospodarsko dejavnost iste vrste kot podjetje CMdR (popravilo ladij). Vendar je nemogoče sklepati, da je podjetje CMR isti gospodarski subjekt kot podjetje CMdR. Nasprotno, Komisija meni, da je s prevzemom prišlo do prekinitve zveznosti med starimi in novimi dejavnostmi, kljub temu, da je podjetje CMR prevzelo sredstva in poslovno vrednost podjetja, pa tudi zaposlene in nekatere obveznosti, povezane z zakonodajo o socialni varnosti, in da deluje v istem sektorju dejavnosti kot podjetje CMdR. Dejstvo, da prevzem ne vključuje dolgov, povezanih s starimi dejavnostmi, priča o tej prekinitvi zveznosti. Podjetje CMR tako ni v enakem finančnem položaju kot podjetje CMdR. V tem smislu je treba pojasniti, da razlogi za nastanek tega položaja, to pomeni, ali da je predhodno podjetje prevzelo dolgeve, ali da ni imelo dolgov, v tem položaju niso pomembni. Dejanski položaj podjetja CMR v trenutku, ko je začelo poslovati, je lahko opisan kot nov začetek. Prekinitve zveznosti potrjuje tudi dejstvo, da ni bilo prevzeto nobeno nedokončano delo; vsa nedokončana dela so bila dokončana in dobavitelji so bili plačani, še preden je podjetje CMdR prijavilo stečaj.
- (79) Tako je treba sklepati, da je podjetje CMR dejansko novo podjetje.
- (80) Francija tem sklepom ne ugovarja. Vendar vseeno ugovarja, da čeprav je podjetje CMR novo podjetje, se že srečuje s težavami, ki omogočajo primerjavo z obstoječim podjetjem, vzrok teh težav pa je prevzem zaposlenih in pripadajočih socialnih obveznosti.
- (81) V zvezi s tem argumentom je Komisija opazila, da podjetje CMR nima značilnosti podjetja v težavah v smislu smernic za prestrukturiranje, kot je opisano v uvodni izjavi 70. Preprosto se sooča z normalnimi ustanovitvenimi stroški in normalnimi začetnimi izgubami, ki izhajajo iz dejstva, da je projekt naložb šele na začetku.
- (82) Stroški zagona trgovinske dejavnosti so neizbežni in niso povezani s preteklostjo podjetja. Podjetje CMR bi se moralo soočiti z enako vrsto stroškov, če bi se delničarji odločili, da ustanovijo podjetje, ki je povsem neodvisno od prejšnjih dejavnosti popravila ladij, to je domneva, ki zajema začetne stroške, zlasti za nakup strojev, zaposlovanje in izobraževanje osebja ipd.
- (83) Komisija zlasti meni, da prevzem zaposlenih z nespremenjenimi pogoji v zvezi z usposobljenostjo, plačilom in delovno dobo ter nekaterimi socialnimi obveznostmi (neizplačani plačani dopusti, „odhodi zaradi azbesta“) predstavljajo preprosto pravno posledico francoske zakonodaje o socialni varnosti⁽¹²⁾ (primerljivo glede tega s tisto številnih drugih držav), ki jo je vlagatelj poznal. Z drugimi besedami, ta prevzem je bil pogoj za prevzem sredstev. Poleg tega pa bi bilo treba upoštevati vse stroške, povezane s sredstvi, ob določitvi nakupne cene.
- (84) Poleg tega Komisija opaža, da so zaposleni, ki jih je prevzelo podjetje CMR, del prevzetih sredstev in ne obveznost. Dejansko bi ta prevzem moral poenostaviti vstop podjetja CMR na trg, ker podjetje opravi stroškov, povezanih z zaposlovanjem in usposabljanjem novega osebja.
- (85) Francija je poleg tega menila, da je podjetje CMR podjetje v težavah, ker se ukvarja z enako vrsto dejavnosti kot podjetje CMdR in ker mora spoštovati obveznosti, ki izhajajo iz francoske zakonodaje o socialni varnosti, te obveznosti pa prevzete od podjetja CMdR.
- (86) Končno Francija meni, da so bile težave podjetja CMdR povezane z naravo dejavnosti, ki jih je to izvajalo. Kljub temu pa Francija meni tudi, da obstoj enega samega podjetja za popravilo ladij v Marseillu ustreza zahtevam trga. Jasno je, da je podjetje CMR po zaprtju podjetij Marine Technologie in Travofer edino podjetje za popravilo ladij v Marseillu. Zato dejstvo, da podjetje CMR izvaja dejavnosti popravila ladij, ne more biti izvor finančnih težav podjetja in potrebe po prestrukturiranju.

⁽¹²⁾ Komisija kljub temu meni, da po poglobljeni analizi zadevne francoske zakonodaje (drugi pododstavek člena L 122 12 Delovnega zakonika), da ta zakonodaja ne obvezuje vlagatelja do prevzema vseh zaposlenih.

- (87) Končno Komisija ugotavlja, da podjetje CMR od podjetja CMdR ni prevzelo elementov obveznosti, s katerimi bi potrdilo, da nadaljuje s staro dejavnostjo popravila ladij. Podjetje CMR novo ustanovljeno podjetje, ki poleg tega ni v težavah v smislu smernic za prestrukturiranje. Komisija meni, da pomoč za prestrukturiranje lahko bolj pomaga pri drugih morebitnih finančnih težavah, s katerimi se bo podjetje CMR lahko še spopadlo.
- (88) Glede na prakso, ki jo od začetka veljavnosti smernic za prestrukturiranje leta 1999 izvaja Komisija, je podjetje obravnavano kot „novo“ dve leti od ustanovitve. V tem smislu Komisija ugotavlja, da je bilo podjetje CMR ustanovljeno 20. junija 2002 kot novo podjetje. Pravno zavezujoča odločba o dodelitvi pomoči podjetju CMR je bila sprejeta 26. junija 2002, to pomeni v dveletnem obdobju po ustanovitvi.
- (89) Komisija sklepa, da podjetje CMR ne more biti upravičeno do pomoči za prestrukturiranje. V uvodnih izjavah, ki sledijo, je Komisija preverila, ali bi podatki, ki jih je predložila Francija, lahko odpravili druge dvome, ki so se pojavili ob sklepu o sprožitvi postopka v zvezi s usklajenostjo pomoči z drugimi pogoji za pomoč za prestrukturiranje. Sklepi Komisije v zvezi s pogoji bi veljali ob predpostavljaju, da podjetje CMR ni novo podjetje, ampak podjetje, ki se srečuje s finančnimi težavami in je torej upravičeno do pomoči za prestrukturiranje.
- (90) Zaradi izčrpnosti Komisija ugotavlja, da se zadevni ukrepi ne smejo obravnavati kot pomoč za reševanje. Pravilo v zvezi z upravičenostjo do pomoči za reševanje je enako pravilu v zvezi s pomočjo za prestrukturiranje. V skladu s točko 7 smernic za prestrukturiranje nova podjetja niso upravičena do pomoči za reševanje. Zato podjetje CMR kot novo podjetje, ki ni v težavah v smislu smernic za prestrukturiranje, ni upravičeno do te vrste pomoči.

1.2 Ponovna vzpostavitev sposobnosti preživetja

- (91) Glede na smernice za prestrukturiranje je dodeljevanje pomoči možno le ob izvajanju načrta za prestrukturiranje, s katerim se omogoči ponovna vzpostavitev, v razumnem roku, dolgoročne sposobnosti podjetja za preživetje, ki temelji na realnih domnevah o prihodnjih pogojih poslovanja, na način, ki bi podjetju omogočilo samostojno poslovanje. Ta cilj je treba doseči v glavnem z notranjimi ukrepi, zlasti opustitvijo dejavnosti, ki tudi po prestrukturiranju prinašajo strukturne izgube.
- (92) Komisija je imela nekatere dvome, ker Francija ni opisala, katere so strukturne težave, ki bi zahtevale prestrukturiranje, ampak je izjavila samo, da težave, s katerimi se srečuje podjetje CMR, izhajajo v glavnem iz stečaja podjetja CMdR. Zato Komisija dvomi, da se podjetje CMR sooča s takimi težavami in da je poslovni načrt podjetja tak, da omogoča zagotavljanje njegove sposobnosti preživetja.
- (93) Francija je razložila, da težave podjetja CMR izhajajo iz trgovinske politike podjetja Cammell Laird, ki je želelo preusmeriti podjetja za popravilo ladij v Marseillu v predelavo ladij. Ta preusmeritev je povzročila izgubo tradicionalnih strank iz sektorja popravila ladij. V obrazložitve tega dejstva je Francija izjavila, da je podjetje CMdR še naprej izvajalo dejavnosti popravila ladij, čeprav v omejenem obsegu, in da je bil zvezek z naročili v trenutku, ko je podjetje prenehalo delovati, popolnoma prazen.
- (94) Komisija tako sklepa, da so težave, s katerimi se spopada podjetje CMR, enake položaju, ki vlada na zadevnem trgu popravila ladij in za katerega je značilen padec povpraševanja in nujnost obnovitve verodostojnosti te dejavnosti, ki je utrpela škodo zaradi politike predhodnega izvajalca dejavnosti.
- (95) Komisija prav tako sklepa, da poslovni načrt podjetja, ki ga je predložila Francija, v razumnem roku omogoča obnovitev sposobnosti preživetja podjetja CMR. Vendar ocenjuje, da je najbolj primerno sredstvo za reševanje teh vrst težav pomoč za naložbe.

1.3 Preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence

- (96) Komisija prav tako dvomi, da podjetje CMR nadaljuje dejansko in nepovratno zmanjšanje zmogljivosti, kot to zahteva drugi pododstavek člena 5(1) Uredbe o ladjedelništvu.
- (97) To zmanjšanje zmogljivosti mora biti v skladu z zneskom dodeljene pomoči, zaprte zmogljivosti morajo biti tiste, ki so bile redno uporabljane za dejavnosti ladjedelništva, popravila ladij ali predelavo ladij, vse do datuma priglasitve pomoči, in zaprte zmogljivosti morajo ostati zaprte vsaj deset let od odobritve pomoči s strani Komisije. Poleg tega zmanjšanje zmogljivosti v drugih podjetjih iste države članice ne bo upoštevano, razen če je predvideno zmanjšanje zmogljivosti v upravičenem podjetju nemogoče izpeljati brez ogrožanja izvedljivosti načrta prestrukturiranja. Končno bo potrebno zmanjšanje zmogljivosti določeno ob upoštevanju ravni dejanske proizvodnje v zadnjih petih letih pred prestrukturiranjem.
- (98) Najprej v zvezi z argumenti Francije o zmanjšanju zmogljivosti, ki se ga doseže z zaprtjem drugih dveh ladjedelnic za popravilo ladij v Marseillu (Marine Technologie in Travofer), Komisija meni, da se v skladu s členom 5(2) Uredbe o ladjedelništvu ne sme upoštevati teh zapiranj, ker zadevajo druga podjetja in ne upravičenca, razen če je zmanjšanje zmogljivosti nemogoče brez ogrožanja izvedljivosti načrta prestrukturiranja.
- (99) V zadevnem primeru sta podjetji Marine Technologie in Travofer pravna subjekta, različna od podjetja CMR, in njuno zaprtje je rezultat dogodka, ki je neodvisen od podjetja CMR, zlasti stečaja matičnega podjetja Cammell Laird. Poleg tega Francija ni potrdila, da bi zmanjšanje zmogljivosti lahko ogrozilo izvedljivost poslovnega načrta podjetja CMR.
- (100) Zato Komisija ne more sprejeti tega argumenta kot argument, ki bi upravičil zmanjšanje zmogljivosti podjetja CMR.
- (101) Drugič, pojavila so se še druga vprašanja, ki bi lahko bila pomembna pri odločanju o vprašanju neupravičenega izkrivljanja konkurence (glej uvodne izjave od 48 do 51).
- (102) Komisija na začetku meni, da smernice za prestrukturiranje načeloma izvzemajo mala in srednje velika podjetja iz zahtev, da morajo prejemniki pomoči ublažiti nasprotno učinke pomoči na konkurenco, razen če pravila o državni pomoči v posameznem sektorju določajo drugače. Taka pravila obstajajo v Uredbi o ladjedelništvu, ki ne predvideva izvzemanja za mala in srednje velika podjetja.
- (103) Poleg tega dejstvo, da druga podjetja za popravilo ladij v regiji ne konkurirajo podjetju CMR, ni odločujoče. Uredba o ladjedelništvu predvideva, da pomoči za prestrukturiranje, dodeljene v tem sektorju, vplivajo na konkurenco, in ne omogoča nobene prožnosti v zvezi s konkretnim položajem na trgu, v nasprotju s točko 36 smernic za prestrukturiranje. Upravičenec mora sprejeti ukrepe, ki mu omogočijo zmanjšanje zmogljivosti do obsega, prilagojenega ravni dodeljene pomoči. Ta strožja pravila, povezana z ladjedelništvom, so upravičena s presežno zmogljivostjo, značilno za sektor. Popravilo ladij je prav tako občutljiv sektor in kot tak podvržen enakim pravilom in načelom kot ladjedelništvo zaradi enakih razlogov presežne zmogljivosti.
- (104) Poleg tega Komisija opaža, da je bilo v podjetju CMdR v letu 1996, ko so se začele težave, zaposlenih 310 oseb. V trenutku, ko je podjetje CMP prevzelo sredstva podjetja CMdR, je bilo tam zaposlenih 132 oseb. To zmanjšanje števila zaposlenih se je torej izvajalo v podjetju CMdR in pred dodelitvijo pomoči za prestrukturiranje podjetju CMR. Zato se tega ne sme obravnavati kot ukrep, ki blaži izkrivljanje konkurence.

- (105) V zvezi z argumentom o zmanjšanju zmogljivosti z „odhodi zaradi azbesta“ zadnji podatki (januar 2004) navajajo, da se je to zgodilo v primeru 58 oseb v obdobju med letoma 2002 in 2004. Vseeno je jasno, da bo vsaj en del teh oseb nadomeščen (glede na pismo z dne 6. marca 2003 30 oseb).
- (106) Vsi ti podatki še ne odpravijo dvomov Komisije v zvezi z dejstvom, da bi podjetje CMR dejansko in nepovratno zmanjšalo zmogljivosti v zvezi z ravniyo dodeljene pomoči. Vendar tudi če bi bilo podjetje CMR upravičeno do pomoči kot podjetje v težavah, ta pomoč ne bi bila v skladu z Uredbo o ladjedelništvu.

1.4 Omejitve pomoči na najnižji možen znesek

- (107) Glede na smernice za prestrukturiranje morata biti znesek in intenzivnost pomoči omejena na najnižji možni znesek, ki omogoča prestrukturiranje glede na finančne zmožnosti podjetja. Upravičenci do pomoči morajo znatno prispevati k načrtu prestrukturiranja z lastnimi sredstvi ali prek zunanjega financiranja po tržnih pogojih.
- (108) Komisija je dvomila, da je ta pogoj izpolnjen, ker so bila razpoložljiva sredstva za financiranje, zasebna in javna, višja od navedenih zahtev. Francija je odgovorila, da je znesek javnih in zasebnih prispevkov v višini 5 930 000 EUR na eni strani pokrili stroške prestrukturiranja (3 649 494 EUR), na drugi strani pa del potreb podjetja po obratnih sredstvih, kar presega zahteve prestrukturiranja.
- (109) V zvezi s tem je Komisija zastavila vprašanje določanja neto ekvivalenta dotacije posojila, ki je bilo dodeljeno podjetju CMR. Sporočilo Komisije o metodi določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj navaja, da se referenčna obrestna mera v nekaterih tveganih položajih lahko zviša. Komisija iz tega sklepa, da če je podjetje CMR v težavah in se mora prestrukturirati, kot argumentira Francija, in s tem argumentom se Komisija ne strinja, obstaja posebno tveganje. Noben zasebni vlagatelj pod zadevnimi pogoji ne bi dodelil posojila podjetju CMR, to pomeni brez obresti in garancije. Zato celoten znesek posojila predstavlja pomoč. Skupni znesek pomoči bi bil torej 3 490 000 EUR.
- (110) Izražene potrebe po financiranju, povezane s prestrukturiranjem znašajo 3 649 494 EUR. Ker pomoč znaša 3 490 000 EUR, zasebni prispevki upravičenca do prestrukturiranja ustrezajo 159 494 EUR. Prispevek upravičenca torej ni pomemben, v nasprotju s smernicami za prestrukturiranje.
- (111) Komisija iz tega sklepa, da tudi če bi bilo podjetje CMR podjetje v težavah, upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, merilo sorazmernosti ne bi bilo izpolnjeno in pomoč tako ne bi bila v skladu s smernicami za prestrukturiranje.

1.5 Smernice za prestrukturiranje iz leta 1994

- (112) V sklepu o sprožitvi postopka je Komisija pregledala ukrepe v zvezi s smernicami za prestrukturiranje, sprejetimi leta 1999. Takemu pristopu Francija v odgovoru na navedeni sklep ni ugovarjala. Treba je opozoriti, da Uredba o ladjedelništvu v členu 5 navaja smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah iz leta 1994⁽¹³⁾ (v nadaljnjem besedilu „smernice za prestrukturiranje iz leta 1994“), ki so jih leta 1999 nadomestile nove smernice za prestrukturiranje. Komisija vseeno ocenjuje, da tudi če bi bile upoštevane smernice za prestrukturiranje iz leta 1994, zgornje sklepanje ne bi bilo drugačno. Najprej, novo podjetje, že glede na svojo naravo, ne more biti podjetje v težavah. Čeprav so smernice za prestrukturiranje iz leta 1994 manj jasne, so zlasti glede opredelitve podjetja v težavah vseeno jasno namenjene za reševanje in prestrukturiranje že obstoječih podjetij in ne novo nastalih podjetij. Drugič, merilo o omejevanju pomoči na najnižji možen znesek je obstajalo že v smernicah za prestrukturiranje iz leta 1994⁽¹⁴⁾ in v tem primeru ni izpolnjeno.

⁽¹³⁾ UL C 368, 23.12.1994, str. 12.

⁽¹⁴⁾ Glej točko 3.2.2. (iii).

- (113) Pomoč posledično zato ne bi bila združljiva ob uporabi smernic za prestrukturiranje iz leta 1994.

2. Regionalna pomoč za naložbe

- (114) Pogoji o združljivosti regionalne pomoči za prestrukturiranje s skupnim trgom so navedeni v členu 7 Uredbe o ladjedelništvu. Prvič, ukrepi morajo biti namenjeni regiji iz člena 87(3)(a) ali (c) Pogodbe ES. Drugič, intenzivnost pomoči ne sme preseči praga, ki ga določa Uredba. Tretjič, ukrepi morajo biti namenjeni podpiranju naložb za nadgradnjo ali posodabljanje delovišč za povečanje produktivnosti obstoječe infrastrukture. Četrtič, pomoč ne sme biti povezana s finančnim prestrukturiranjem delovišča. Petič, pomoč mora biti omejena na pokrivanje upravičenih stroškov v smislu smernic Skupnosti o državni regionalni pomoči⁽¹⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu „regionalne smernice“).
- (115) Marseillska regija je območje, ki je upravičeno do pomoči v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES. V skladu z Uredbo o ladjedelništvu in v skladu z zemljevidom regionalne pomoči, ki ga je potrdila Komisija, intenzivnost pomoči za to regijo ne sme preseči 12,5 % neto⁽¹⁶⁾.
- (116) V skladu s točko 4.5 regionalnih smernic so upravičeni stroški za pomoč izraženi kot enotna celota stroškov, ki ustrezajo naslednjim elementom naložb: teren, zgradbe in oprema. V skladu s točko 4.6 navedenih smernic lahko upravičeni stroški prav tako zajemajo nekatere kategorije nematerialnih naložb.
- (117) V dopisu z dne 29. junija 2004 je Francija opisala naložbe podjetja CMR, upravičene do regionalne pomoči: zaloge, naložbe v opremo in zgradbe. Ker zajemajo stroške poslovanja, stroški, povezani z zalogami, ne morejo biti upravičeni do pomoči za začetne naložbe. Komisija v tabeli 5 navaja stroške, za katere meni, da so upravičeni do pomoči za začetne naložbe.

Tabela 5

Stroški⁽¹⁷⁾, upravičeni do pomoči za regionalne naložbe

(v eurih)

POSTAVKA	ZNESEK
1. Naložbe v opremo, ki zajemajo:	420 108
2. Transportni material/vozila	162 500
3. Informacijska oprema	35 600
4. Razna druga oprema in napeljava	222 008
5. Zgradbe	1 000
SKUPAJ	421 108

- (118) Komisija priznava, da te naložbe prispevajo k uresničevanju ciljev v poslovnem načrtu podjetja CMR, kot so navedeni v uvodni izjavi 20, in tako omogočajo nadgradnjo in posodabljanje delovišč z namenom povečanja njegove produktivnosti. Te naložbe med drugim ustrezajo enotni celoti stroškov: naložbe v zgradbe (točka 5 tabele 5) in naložbe v opremo (točke od 1 do 4 tabele 5).

⁽¹⁵⁾ UL C 74, 10.3.1998, str. 9. Spremenjene smernice (UL C 258, 9.9.2000, str. 5).

⁽¹⁶⁾ Neto ekvivalent dotacije (NED).

⁽¹⁷⁾ Naložbe, izvedene v obdobju med letoma 2002 in 2004.

- (119) Za zaključek, skupni stroški, upravičeni do regionalne pomoči za naložbe, znašajo 421 108 EUR (401 152 EUR diskontirane vrednosti, na podlagi leta 2002, diskontna stopnja 5,06 %).
- (120) Najvišja sprejemljiva intenzivnost pomoči je 12,5 % neto (kar v tem primeru ustreza 18,9 % bruto ⁽¹⁸⁾). Sprejemljiva pomoč zato znaša 75 737 EUR.
- (121) Komisija je prišla do sklepa, da je pomoč za podjetje CMR lahko delno odobrena kot pomoč za začetne naložbe v znesku 75 737 EUR.

3. Pomoč za usposabljanje

- (122) Komisija je ugotovila, da se nekateri stroški, ki jih je podjetje CMR navedlo v poslovnem načrtu, nanašajo na usposabljanje. Pomoč je bila dodeljena po začetku veljavnosti Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje ⁽¹⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu „Uredba o pomoči za usposabljanje“).
- (123) Uredbo o pomoči za usposabljanje je sprejela Komisija, ko je bila za to pooblaščenca z Uredbo Sveta (ES) št. 994/98 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči ⁽²⁰⁾. Uredba o pomoči za usposabljanje spreminja, kot kasnejši pravni akt, Uredbo o ladjedelništvu, ki ne predvideva možnosti dodelitve pomoči za usposabljanje za ladjedelništvo. Uredba o pomoči za izobraževanje v členu 1 določa, da se uporablja za pomoči za usposabljanje, dodeljene za vse sektorje, kar pomeni, da tudi za sektor ladjedelništva.
- (124) Uredba o pomoči za usposabljanje določa, da so individualne pomoči združljive s skupnim trgov, če izpolnjujejo vse pogoje, ki jih Uredba predvideva, to pomeni, da ne presegajo najvišje sprejemljive intenzivnosti pomoči in če zajemajo stroške, upravičene na podlagi člena 4(7) Uredbe.
- (125) Francija je opisala potrebe podjetja CMR po posebnem usposabljanju 20 zaposlenih na leto v podjetju CMR in 50 zaposlenih na leto pri podizvajalcih podjetja CMR. Komisija meni, da člen 2 Uredbe o pomoči za usposabljanje opredeljuje posebno usposabljanje kot usposabljanje z neposrednim poučevanjem, ki je načeloma uporabno na trenutnem ali prihodnjem položaju zaposlenega v upravičenem podjetju, to je podjetje CMR. Zaposleni pri podizvajalcih podjetja CMR se ne usposabljujejo na podlagi položaja, ki ga imajo v podjetju CMR, in zato ne morejo biti upravičeni do pomoči za usposabljanje, dodeljene podjetju CMR. Poleg tega Francija Komisiji ni zagotovila, da bo pomoč, namenjena za usposabljanje podizvajalcev podjetja CMR, v celoti prenesena tem podizvajalcem in da je podjetje CMR le posrednik. Zaradi navedenih razlogov Komisija te pomoči ne more obravnavati kot pomoč, ki je posredno dodeljena podizvajalcem podjetja CMR. Ker Francija na vprašanje Komisije o porazdelitvi stroškov za usposabljanje med zaposlene v podjetju CMR in podizvajalce podjetja CMR ni odgovorila, bo Komisija določila stroške sorazmerno.
- (126) Skupni stroški izobraževanja, ki jih je priglasila Francija, znašajo 896 000 EUR. Sorazmerno stroški, povezani z 20 zaposlenimi v podjetju CMR, predstavljajo 256 000 EUR. Komisija meni, da so ti stroški upravičeni do pomoči za usposabljanje.
- (127) V skladu s členom 4 Uredbe o pomoči za usposabljanje, v primeru malih in srednje velikih podjetij v regijah, ki so upravičene do regionalne pomoči v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, intenzivnost pomoči ne sme preseči 40 % za projekte posebnega usposabljanja.

⁽¹⁸⁾ Bruto ekvivalent dotacije (BED).

⁽¹⁹⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 20. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 363/2004 (UL L 63, 28.2.2004, str. 20).

⁽²⁰⁾ UL L 142, 14.5.1998, str. 1.

- (128) Zato skupni znesek pomoči za usposabljanje znaša 102 400 EUR.
- (129) Komisija sklepa, da je pomoč za podjetje CMR lahko delno odobrena kot pomoč za usposabljanje v znesku 102 400 EUR.

V. SKLEP

- (130) Komisija sklepa, da je Francija nezakonito izvajala pomoč v znesku 3 490 000 EUR in s tem kršila člen 88(3) Pogodbe ES. Na podlagi ovrednotenja pomoči Komisija sklepa, da ta pomoč kot pomoč za prestrukturiranje podjetja CMR ni združljiva s skupnim trgom, ker ne izpolnjuje pogojev, predvidenih v Uredbi o ladjedelništvu in smernicah za prestrukturiranje. Vseeno Komisija meni, da je pomoč delno združljiva s skupnim trgom kot regionalna pomoč za naložbe v smislu člena 7 Uredbe o ladjedelništvu in kot pomoč za usposabljanje v smislu Uredbe o pomoči za usposabljanje. Razlika med že izplačanim zneskom (3 490 000 EUR) in združljivim zneskom (75 737 EUR + 102 400 EUR = 178 137 EUR), to je 3 311 863 EUR, mora biti izterjana –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

O znesku pomoči 3 490 000 EUR, ki jih je Francija dodelila podjetju Compagnie Marseille Réparation (CMR):

- (a) 75 737 EUR je združljivih s skupnim trgom kot regionalna pomoč za naložbe v skladu s členom 87(3)(e) Pogodbe ES;
- (b) 102 400 EUR je združljivih s skupnim trgom kot pomoč za usposabljanje v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES;
- (c) 3 311 863 EUR ni združljivih s skupnim trgom.

Člen 2

1. Francija sprejme vse potrebne ukrepe, da od podjetja CMR izterja pomoč iz člena 1(c), ki je bila nezakonito dodeljena. Ta pomoč znaša 3 311 863 EUR.
2. Izterjava pomoči se izvede takoj in v skladu s postopki nacionalnega prava, če ti omogočajo takojšnje in učinkovito izvajanje te odločbe.
3. Vsota, ki mora biti izterjana, vključuje tudi obresti od datuma, ko je bila pomoč dana na razpolago podjetju CMR, do datuma dejanske izterjave.
4. Obresti se izračunajo v skladu z določbami iz poglavja V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004⁽²¹⁾. Obrestna mera se uporabi na podlagi obrestno obrestnega računa za celotno obdobje iz odstavka 3.
5. Francija preneha z izvajanjem ukrepov pomoči in prekliče vse še neizplačane pomoči z dnem te odločbe.

⁽²¹⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

Člen 3

Francija v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o tej odločbi obvesti Komisijo o predvidenih ukrepih in ukrepih, ki jih je že sprejela za uskladitev s to odločbo. Francija te podatke posreduje na obrazcu, priloženem v Prilogi.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Republiko Francijo.

V Bruslju, 22. septembra 2004

Za Komisijo
Mario MONTI
Član Komisije

Priloga

Podatki v zvezi z izvajanjem Odločbe ...

1. Izračun zneska, ki ga je treba izterjati

1.1 Navedite naslednje podatke o znesku nezakonite državne pomoči, ki je bila dana na voljo prejemniku:

Datum ⁽¹⁾	Znesek pomoči ⁽²⁾	Valuta	Prejemnik

⁽¹⁾ Datum/datumi, ko so bili pomoč (ali posamezni obroki pomoči) dani na voljo prejemniku (če ukrep sestavlja več obrokov in povračil, uporabite ločene vrstice).

⁽²⁾ Znesek pomoči, dan na voljo prejemniku (v bruto ekvivalentu dotacije).

Pripombe:

1.2 Podrobno razložite, kako bodo izračunane obresti, ki se morajo plačati za znesek, ki ga je treba izterjati.

2. Predvideni in že izvedeni ukrepi za izterjavo

2.1 Podrobno navedite, kateri ukrepi za takojšnjo in učinkovito izterjavo pomoči so predvideni in kateri so bili že izvedeni. Prav tako navedite, če je primerno, pravno podlago za predvidene/izvedene ukrepe.

2.2 Navedite datum povračila pomoči v celoti.

3. Že povrnjeni zneski

3.1 Navedite naslednje podatke o znesku pomoči, ki je bila izterjana od prejemnika:

Datum ⁽¹⁾	Znesek povrnjene pomoči	Valuta	Prejemnik

⁽¹⁾ Datum/datumi, ko je bila pomoč povrnjena

3.2 Temu obrazcu priložite dokazila o povračilu zneskov, navedenih v tabeli pod točko 3.1.